1852. No. 94.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

DONDERDAG, 23 SEPTEMBER.

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cen zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — **NB.** Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot **6**, die voor de 4e blz. tot **10** ure 's avonds aangenomen worden.

RAADSVERGADERING te Assen op Zaturdag den 25 September 1852 des avonds te 6 uur

NEDERLAND, 22 September.

Z. M. de Koning heeft 20 dezer de gewone vergadering der Staten Generaal van 1852—1853 geopend, met de volgende aanspraak:

MIJNE HEEREN!

„Bij de opening van deze Vergadering der Staten Generaal, zie Ik mij tot mijn groot genoegen wederom in staat, op den voorspoedigen toestand des Vaderlands te wijzen.

„Nederland is met de andere Mogendheden voortdurend in goede verstandhouding.

„Bij herhaling ontvang Ik van vreemde Regeringen blijken van vriendschap en achting.

„Door verdragen van verschillenden aard, heb Ik de volkenregtelijke betrekkingen tusschen dit Rijk en andere landen mogen bevestigen en uitbreiden.

„Het is Mij aangenaam, omtrent de Zee- en Landmagt steeds een gunstig getuigenis te kunnen afleggen.

„In de Overzeesche bezittingen van het Rijk, heerschen rust en vrede.

„In het Palembangsche, op het eiland Sumatra, zijn de onlusten gedempt.

„De goede vooruitzigten omtrent den oogst in de Koloniën hebben zich verwezenlijkt.

„De afloop der in dit jaar gehouden veilingen is bijzonder gunstig geweest.

„Door eene bevriende mogendheid aangezocht, heb ik op het voetspoor van hetgeen reeds in 1844 geschiedde, Mijne goede diensten toegezegd tot bevordering eener poging, om in het stelsel van uitsluiting, tot nu toe door het Japansche Rijk vastgehouden, wijziging te verkrijgen.

„De uitvoering der Provinciale en Gemeente-wet is aanmerkelijk gevorderd. Ik heb Mij over het algemeen over eene doeltreffende medewerking der Provinciale Staten en Gemeente-besturen te verblijden.

„Onze waterkeeringen zijn van rampen verschoond gebleven, hetgeen heeft vergund, de werken tot verbetering, inzonderheid ook der hoofdrivieren, met des te meer kracht en gevolg voort te zetten.

„Met groote belangstelling zie ik den ondernemings-ijver der ingezetenen, in landbouw, fabriekvlijt en handel, gelijk tot vermenigvuldiging der middelen van vervoer, zich meer en meer ontwikkelen.

„De maatregelen Mijner regering strekken, om die ontwikkeling aan te moedigen en te ondersteunen.

„De werken tot verbinding van ons Rijk met naburige landen, door spoorwegen en telegrafische gemeenschap, zijn voorbereid en aangelegd.

„Scheepvaart en scheepsbouw gingen ook dit jaar vooruit.

„De staat der geldmiddelen geeft ruime stof tot tevredenheid. De uitkomst van de dienst des vorigen jaars was voldoende. Die van het tegenwoordige dienstjaar laat zich gunstig aanzien. Ik hoop, dat de algemeene omstandigheden Mij zullen toelaten, nog in deze zitting eene gewigtige voordragt, betreffende 's Rijks schuld, aan uwe beraadslagingen te onderwerpen.

„De aan u in de vorige vergadering van Mijnentwege ingediende en niet afgedane ontwerpen van wet zullen u op nieuw, met andere, worden voorgelegd.

„Mogen onze gezamenlijke pogingen tot voltooijing der taak, die ons ook nu weder wacht, door Gods zegen worden bekroond.

„Ik verklaar deze zitting der Staten-Generaal te zijn geopend."

Na het houden van deze aanspraak verliet de Koning op gewone wijze de zaal, en keerde Z. M., even als bij het komen, onder het gejuich der talrijke, zoowel uit de residentie als van elders, zamengevloeide menigte, naar Hoogstdeszelfs paleis terug.

— Bij Z. M. besluit van 15 dezer is o. a. de heer J. E. Muller, luit. kol., adjudant in het provinc. kommandement van Groningen en Drenthe wegens langdurige dienst op pensioen gesteld, terwijl tot majoor adjudant in het Prov. komm. van Groningen en Drenthe is benoemd de kapitein 1e klasse W. G. F. van Vugt van het 8e Reg. Infanterie.

— Ten overstaan van daartoe gecommitteerde leden der Algem. Rekenkamer, is den 14 dezer door verbranding vernietigd eene nominale waarde van *f* 45,245,185 aan onderscheidene geldswaardige papieren. — Naar aanleiding van het 7 artikel der wet van den 18 December 1845 (*Stbl. no.* 90), en ten vervolge op de herhaalde openbare kennisgeving wegens ingetrokken, bij de Algemeene Rekenkamer overgenomen en aldaar onbruikbaar gemaakte muntbilletten, uit opgemelde wet gesproten geweest, is, onder dagteekening van 16 September, door de Alg. Rekenkamer aangekondigd, dat ten overstaan van twee Leden der Kamer, door middel van verbranding, zijn vernietigd voor *f* 29,977,135 aan gezegde muntbiljetten, en dat het bedrag der overige, niet binnen den bepaalden tijd ter intrekking aangeboden, ter somma van *f* 22,865, door verjaring aan 's Rijks schatkist is vrijgevallen.

— Het dagblad van Luxemburg kondigt aan, dat Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, op 5 October, in persoon de zitting der Luxemburgsche Stenden zal openen.

— In het jaar 1851 is op het eiland Banka 18,004,93 picols tin meer verkregen dan het voorgaande jaar 1850; welke uitkomst bijzonder gunstig mag heeten, vooral daar ook vooruitgang in de kwijting van schulden is bespeurd.

— Te Batavia is in het openbaar verkocht geworden eene hoeveelheid van 90⅜ realen stofgoud en $2^{14}/_{34}$ realen bewerkt goud, afkomstig van Borneo; welke partijen te zamen eene som van *f* 3377.99, of gemiddeld *f* 38,37 per reaal hebben opgebragt.

— Het Pruissische oorlogfregat *Gefion* heeft 16 dezer het droogedok te Vlissingen verlaten, om verder in vlot water in orde te worden gebragt.

— Volgens berigt van den commissaris van politie te 's Bosch, dd. 12 Sept., is op 1 dezer aldaar ten postkantore bezorgd en gefrankeerd een brief, aan den heer H. Beukman, in den Jodenhouttuin, te Amsterdam, in welken brief waren ingesloten de volgende geldswaarden: 1 bankbillet, no. 78, dd. 17 Mei 1851, *f* 200: 1 dito, no. 436, dd, 27 Oct. 1849, *f* 100, 1 dito, no. 177, dd. 19 Maart 1850, *f* 100, 1 muntbillet, no. 248651, *f* 10; 1 coupon nat. schuld, no. 215, *f* 7.42½ en 1 dito werk. schuld, no. 6791, *f* 4.95. Deze brief, niet aan het adres bezorgd zijnde, is daarvan 12 dezer aangifte gedaan aan den commissaris van politie voornoemd. De opsporing wordt *ten dringendste* aanbevolen.

— Aan het strand langs Egmond en Wijk aan zee zijn sedert de laatste dagen eenige vette schapen en varkens aangespoeld, vermoedelijk van eene verongelukte stoomboot of door dezelve over boord geworpen. De beesten waren nog versch.

— De Prinses Marianne der Nederlanden heeft zich 14 dagen in het gestrengste incognito te Weeren opgehouden en is 14 dezer weder naar Italie vertrokken.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 21 dezer, die door het oudste lid in jaren, den heer Anemaet, werd voorgezeten, heeft die heer, na het houden eener toepasselijke aanspraak, twee commissiën benoemd tot het onderzoek van de geloofsbrieven der nieuw gekozen leden. - De Eerste Kamer heeft dien dag mede hare werkzaamheden aangevangen.

— De *Noord-brabander* meldt dd. 20 September, dat de ziekte van den minister van justitie, die gedurende een paar dagen een zeer ernstig karakter aannam, ten gunste is veranderd, zoodat Z. Exc. zich veel beter bevindt. Genoemd blad bevestigd, dat het gerucht van des ministers aanstaande aftreding niets anders was dan een fabeltje.

— Den 17 dezer zijn voor den Hoogen Raad de pleidooijen aangevangen in de zaken: 1. van C. J. Enthoven tegen de erven van Z. M. Koning Willem II, tot betaling van *f* 86,227,04; 2. van deze Erven, vorderende van L. J. Enthoven en Comp., hen tegen evengemelden eisch te waarborgen, tot een bedrag van *f* 81,484, die zij beweren aan L. J. Enthoven reeds betaald te zijn op de rekening van C. J. Enthoven.

— In het thans aan de leden toegezonden uitgebreid voorloopig verslag van de Commissie van rapporteurs der Tweede Kamer over het wetsontwerp op het armbestuur zien wij, dat zeer vele leden zich met de hoofdstrekking der wet geenszins konden vereenigen, omdat daarbij het staatsgezag over de instellingen van weldadigheid veel verder werd uitgestrekt, dan de grondwet medebrengt en het welbegrepen belang van den staat toelaat. Velen zouden tegen de wet stemmen, omdat zij meenden, dat bij de Regering het voornemen bestond, om nog verder dan thans te gaan en de geheele arm-

zorg als eene publieke dienst te beschouwen; velen vreesden ook, dat deze wet de particuliere en kerkelijke liefdadigheid geheel zou uitdooven. Anderen zagen minder bezwaar in de wet.

— De Gouverneur Generaal van Neerlandsch Indie is voornemens, een reis door een gedeelte van Java te ondernemen.

— Men verneemt, dat het voornemen des ministers van marine is, drie oorlogschepen met hulpstoomvermogen (schroef) te doen aanbouwen, als twee te Amsterdam en een te Vlissingen. Bereids zijn de noodige bevelen gegeven, om de plannen voor die schepen te ontwerpen.

BUITENLAND, 22 September.

FRANKRIJK. De Prins President der Fransche Republiek is Zaturdag te Saint Etienne aangekomen. Zijn intogt in die stad was schitterend. Eene verbazende menigte volks bewoog zich op de straat en vijf duizend mijnwerkers gingen den Prins te gemoet, banieren dragende met het opschrift *leve de Keizer!* Ook was er een eereboog van steenkolen voor hem opgerigt.

Het groote nieuws uit Frankrijk is, dat de kreet van: *leve de Keizer!* door het geheele land weergalmt en dat Louis Napoleon, op zijne reis vindt: veel geestdrift en veel regen.

Men merkt algemeen op, dat de officiele *Moniteur* telkens verhaalt, hoe de Prins-President allerwege begroet werd door den kreet van *leve de Keizer!* en men herinnert zich, dat de Prins nog niet lang geleden zeide: „het Keizerrijk zal komen, als de woelingen der partijen dit noodzakelijk doen zijn! zijn antwoord aan Dupin doet echter zien, dat het Keizerrijk ook kan komen door het gejuich zijner vrienden.

— Zondag is de Prins-President te Lyon aangekomen. Lyon is de vijfde pleisterplaats op 's Prinsen reis, en elke dag, die den President verder brengt van zijne hoofdstad, brengt hem nader aan het Keizerrijk. Welligt wordt dat reeds op het einde der reis geproclameerd, immers de demonstratiën zijn zóó onstuimig, dat de driftigste Napoleontisten zich nog wel eens kunnen beklagen, dat het te spoedig kwam.

— Onder de opschriften, die de Prins-President in sommige steden ter zijner eer mogt lezen, trok er èèn te Roanne vooral zijne opmerkzaamheid. Het was dit: „de stad Roanne geeft zich geheel en voor altijd over aan den Prins-President!"

„Is de stad Roanne-vraagt iemand - ook eene couqette, die meer belooft, dan zij kan nakomen?"

ENGELAND. Wij deelen de volgende bijzonderheden mede omtrent het particulier leven van den Hertog van Wellington: Hij bleef de Spartaansche eenvoudigheid zijner gewoonten tot in zijne laatste oogenblikken getrouw, en de eenigste afwijking bestond in een uur langer te rusten dan gewoonlijk, In zijn 83ste jaar was hij steeds dezelfde matige, werkzame en zich zelf verloochenende man, stond vroeg op, gebruikte gedurende de laatste jaren geen wijn of geestrijke dranken, nam beweging door wandelingen of paardrijden, sliep op een hard bed zonder gordijnen, en zonder de weelde van een donzen peluw. De zijne was van gewaste taf, gevuld met paardehaar, en hij voerde haar op reis overal met zich. — Hij kleedde zich altijd zonder behulp van anderen, getrouw aan zijn stelsel, dat indien men iets goeds verrigt wilde zien, men het zelf behoorde te doen. Hij besteedde aan zijn toilet gewoonlijk 2½ uur, namelijk van half zeven tot negen, doch daaronder was het scheeren begrepen, dat op zijn leeftijd geen gemakkelijke taak is. Hij schreef echter nog met zeer vaste hand en voerde zelfs eene uitgebreide briefwisseling. Al de ondergeschikte personen in zijn huishouden waren langen tijd in zijn dienst geweest, en beminden hem, zelfs de Fransche kok, die wel is waar nimmer eer inlegde bij den hertog door zijne uitgezochte spijsbereiding, doch die hem, niettegenstaande Waterloo, en zijne onverschilligheid voor lekkernij, zoo als de *Times* schertsenderwijze zegt, voor een groot man erkende.

— Het zilvergeld is in Engeland thans zoo schaars als in vele jaren het geval niet geweest is. Men schrijft dit daaraan toe, dat het goud, de muntstandaard in Engeland, in waarde daalt, het zilver daardoor betrekkelijk in waarde rijst en alzoo meer gezocht wordt. Om in de behoefte te voorzien, is door het bestuur van 's rijks munt besloten onverwijld een aanzienlijk bedrag aan zilvergeld te doen aanmunten.

DUITSCHLAND. Er is te Berlijn druk sprake van een voornemen des graven de Chambord, om binnen kort in een uitgelezen kring zijner vertrouwden over de eventuële herstelling van het Keizerrijk in Frankrijk te beraadslagen. De graaf zou van plan zijn, om in dat geval eene nota aan de onderteekenaars van het Parijzer vredesverdrag en de guarantiën der Weener tractaten te zenden, en daarin tegen deze schending nadrukkelijk te protesteren.

— In een der Duitsche bladen leest men: Het doel der reis van den aartsbisschop van Parijs door Duitschland zou welligt niet geheel vreemd aan de politiek kunnen zijn, wanneer men aanneemt, dat hem door den President der Republiek de last zou zijn opgedragen, om de stemming der R.-Kath. geestelijkheid van Duitschland en der Duitsche natie in 't algemeen, met betrekking tot de tegenwoordige regering in Frankrijk, na te gaan.

— Ook te Maagdenburg is de cholera uitgebroken. Te Warschau zet dezelve nog altijd hare verwoestingen voort. Op den 27 Aug. j.l. waren in de hospitalen 5000 personen gestorven, terwijl het getal der overledenen in het geheel 20.000 bedroeg. De sterfte is zeer groot, vooral onder de Israeliten. Van 8—22 Aug. zijn 1662 Israëliten het slagtoffer dezer ziekte geworden. Een volkrijk dorp, in de nabijheid van Warschau, is tengevolge der onvoorzigtigheid en onzindelijkheid der inwoners, gevoegd bij gemis aan voorbehoedende of geneeskundige hulp, tot op zeven personen na uitgestorven.

— Uit Koningsberg schrijft men van den 13 dezer: Gister avond hield een deel der door de policie opgeheven Vrije Gemeente eene bijeenkomst, welke door de policie werd gesloten. Daar een deel der aanwezigen de afgevaardigden der overheid niet volgde, maar integendeel daadwerkelijken tegenstand bood, moest de militaire magt worden ingeroepen, welke zeven personen arresteerde.

— Volgens de Pr. Adler Zeit. zal in Pruissen het groote staatkundige proces, ter zake der uitgebreide communistische zamenzwering, reeds sints geruimen tijd tegen dr. Becker en negen andere beschuldigden aanhangig, op 4 october beginnen. Een groot aantal getuigen is thans reeds gedagvaard, waaronder de bekende litterator Streckfusz. Dit regtsgeding zal zeer uitgebreid worden en vermoedelijk verscheidene weken duren, door de veruitgestrekte vertakkingen in Engeland, Frankrijk en Zwitserland, en omdat men, behalve de bezwaren hieruit voortvloeijende, eene menigte in beslag genomen documenten heeft te onderzoeken.

BELGIE. Het ontslag van den minister van Financien is aangenomen. De overige ministers blijven hunne portefeuilles behouden. De minister van staat, de heer Charles Liedts, gouverneur van Brabant, is voorloopig met het Departement van Finantien belast. — De wetgevende kamers zijn tegen 27 dezer bijeengeroepen.

RUSLAND. In Petersburg is een minister van Oorlog op zijn verzoek ontslagen, die 25 jaren als zoodanig had gediend.

CHINA. Volgens de laatste berigten, breidde de insurrectie in China zich sterk uit en hadden in alle tot dusver geleverde gevechten de gouvernementstroepen de nederlaag geleden.

CALIFORNIE. Hoe aanzienlijk het verkeer in Californie is, kan men o. a. daaruit opmaken, dat het op 31 Julij van San Francisco vertrokken stoomschip Oregon. 60.000 brieven en 30.000 dagbladen naar de Vereenigde Staten heeft medegenomen. De dagbladen verschijnen niet zeer regelmatig, omdat het de drukkerijen in Californie dikwijls aan papier ontbreekt.

ASSEN, 23 September.

Voor de 3de Serie, ten beloope van 75 aandeelen ieder van *f* 1000.00 in de geldleening ten laste der Provincie Drenthe, groot *f* 225.000.00 is tegen eene rente van vier ten honderd ingeschreven te Assen

ter Provinciale Griffie	*f* 34000.00
ten kantore van den Betaalmeester . .	*f* 47000.00
en te Amsterdam	*f* 54000.00
te zamen	135.000.00

Dien ten gevolge is door Heeren Gedeputeerde Staten, naar aanleiding van art. 3 der voorwaarden bepaald, dat

de aandeelen bij wijze van loting zullen worden toegewezen in eene openbare vergadering van dat Collegie, te houden 29 Sept. 1852, des voordemiddags te negen uur.

— Bij de eergisteren gehoudene aanbesteding van eenige herstellingen aan sommige werken van den Provincialen weg van Assen naar de Hilte is aannemer geworden H. de Wit van Assen voor *f* 600.

— De passage door Meppel is wederom zoo goed als geopend, zoowel over de beere- als kerkhofsbrug. Alleen het ijzerwerk moet er later nog aangebragt worden. De eerste bevloering der Meppeler sluis is gereed, en het metselwerk spoedig volbragt. *St. Ct.*

— Op het zestal te Bolsward is ook gebragt de heer van Duinen te Vledder.

— Gisteren is alhier gevankelijk binnen gebragt Hendrik P. ., verdacht van in den avond van 17 September j.l. uit een schapehok van den landbouwer Geerts te Ruinerwold een schaap te hebben gestolen, en zulks na door verbreking van twee planken zich den toegang tot dat schapehok te hebben verschaft. Er is een bevel van voorloopige aanhouding tegen hem uitgevaardigd.

— De heer T. Wildeboer, thans ontvanger der registratie en domeinen te Winschoten, is bevorderd tot Inspecteur 3e klasse bij dat vak.

— Bij de aanbestedingen, gisteren avond ten gemeentehuize gehouden, is: 1° voor het begrinden van 200 ellen weg langs de Hoofdvaart, 100 ellen van den steegeweg en het voetpad naar de R. C. kerk de laagste bieder geweest H. M. Winters met een bod van *f* 1750 2° voor de schepgaten en grindpaden bijlangs den Rolderweg G. Stel met een bod van *f* 180; 3° voor 't leveren van 7 nieuwe lantaarnen en palen O. Brunsting met een bod van *f* 465 en 4° voor het aansteken der lantaarnen K. Bos met een bod van *f* 145.

* **Beilen, 20 Sept.** In eene, den 18 dezer gehoudene vergadering van den raad alhier, werden de geloofsbrieven van het nieuw benoemd lid J. Bening onderzocht en goedgekeurd, en in eene heden gehoudene vergadering nam voor het eerst als zoodanig zitting de nieuw benoemde burgemeester mr. S. J. Oosting. — Deze laatste vergadering heeft overigens niets bijzonders opgeleverd.

* **Meppel, 22 Sept.** Heden middag zullen de eereteekens wegens eervolle, langdurige en werkelijke dienst bij de schutterij aan de respective regthebbenden worden uitgedeeld. — Het is misschien voor onbekenden met de zaak zeer bevreemdend, dat van de elf personen, welke dit onderscheidingsteeken in Drenthe ontvangen, niemand buiten Meppel woont; maar men diene te weten, dat Meppel alleen in deze provincie eene dienstdoende schutterij heeft.

* Op gisteren zijn hier door den veearts v. d. Weide drie runderen, welke hij bevond, aan de besmettelijke longziekte te lijden, teruggezonden en mogten dus niet ter markt worden gebragt. — Een klein kind alhier at een appel; een stukje daarvan bleef hetzelve in de keel zitten, tengevolge waarvan het is overleden.

* **Borger, 21 Sept.** Zaturdag j.l. had alhier het volgende voorval plaats: de heer O. Hoenderken, komende van Wesdorp, op een half uur afstands van deze plaats, ontwaarde, dat een dog of bulhond, toebehoorende aan J. J. Lubbi alhier, bezig was, om een schaap, hetwelk aldaar aan den weg in het land liep te grazen, te verscheuren; de heer Hoenderken, dit ziende, snijdt een stok, en gaat op het verscheurende dier los, om het schaap te ontzetten; de hond wendt zich nu tegen hem, docht hij houd stand en slaat denzelven de beide achterste beenen aan stukken; met een tweeden slag treft hij hem aan den kop met dat gevolg, dat de hond dood ter aarde valt. Het is waarlijk stout gehandeld, alleen met een stok gewapend, zulk een grooten en door bloeddorst ontvlamden hond aan te vallen. Van 't voorgevallene is, op klagte van Lubbi, procesverbaal opgemaakt en naar Assen verzonden.

REGTSZAKEN.

Door de Arr. Regtbank alhier zijn 22 dezer veroordeeld: F. E. arbeider te Hoogeveen, wegens het aangrijpen en slaan van Harm Visscher, tot eene gevangenisstraf van 2 maanden en eene boete van *f* 8; — J. S. schippersknecht te Hoogeveen, wegens het moedwillig aangrijpen van Elle Mulder, tot eene gevangenisstraf van 1 maand en eene boete van *f* 8; — Anna Eisses Holstein, zonder vaste woonplaats en beroep, wegens bedelarij en wegens diefstal van een bonte zakdoek en een hemd uit het vertrek van de kantonnale gevangenis te Hoogeveen en een met zilveren slot voorzien bijbeltje uit de woning van Jakob Oosterloo te Wijster, tot gevangenstraf van 18 maanden. — K. S. T. arbeidster en stoelenmatster, te Hoogeveen, wegens het verduisteren van stoelen, die haar ter herstelling, tegen betaling, door de eigenaren waren ter hand gesteld, tot gevangenisstraf van 4 maanden en drie boeten ieder van *f* 12.50.

HET ASSER BROEK.

Het Asserbroek, eene uitgestrektheid hebbende van ongeveer 30 bunders, is van eene kwaliteit van grond, die, met weinige moeite en met eene geringe bemesting jaarlijks, tot uitmuntend groen- of teelland kan gemaakt worden. Hetzelve wordt thans gebruikt tot eene gemeene weide, waarop paarden en runderen, tegen eene geringe retributie, worden toegelaten. De zucht evenwel, om daarop vee ter weide te zenden, wordt jaarlijks minder; zijn wij toch wel geinformeerd, dan zijn in 1850 ter weiding aangegeven 15 paarden, 88 koeijen en 7 pinken, waarvoor ontvangen is *f* 169, in 1851 15 paarden, 73 koeijen en 6 pinken, waarvoor ontvangen is *f* 145,50 en in 1852 9 paarden, 44 koeijen en 1 pink, waarvoor ontvangen is *f* 85. Uit deze opgave blijkt, én dat de ingezetenen steeds minder belangstellen in deze gelegenheid, om hun vee te weiden, én dat de gemeente al zeer weinig jaarlijks van deze inderdaad kostbare bezitting geniet. Naar het ons daarom voorkomt, is thans de tijd geboren, om ten aanzien van het broek andere maatregelen te nemen; wij gelooven niet, dat eene dadelijke verkooping daarvan aan te raden zou zijn, maar het zou, naar ons oordeel, beter zijn, om in het aanstaande najaar en winter, hetzij in dagluur hetzij bij aanbesteding, het broek door slooten in kleine kampen te doen verdeelen, deze kampen goed op afwatering te doen leggen en, zoo noodig te begreppelen, waardoor tevens aan de arbeidende klasse werk zou worden verschaft, en om in het aanstaande voorjaar deze kampen publiek te doen verhuren. De gemeente zou dan vrij wat meer van deze 30 bunders genieten, het land zou door het jaarlijksche gebruik en de jaarlijksche bemesting beter worden en ook aan de ingezetenen zou voordeel worden gedaan, daar er om Assen gebrek aan teelland is, veroorzaakt, doordien het bosch, in de onmiddelijke nabijheid van de stad, meer dan 100 bunders beslaat, en menig arbeider of ambachtsman daardoor buiten de gelegenheid is, om eenig aardappelland te huren zoo nabij Assen, dat hij hetzelve in zijne vrije uren kan bearbeiden. Komt er in het vervolg noodzakelijkheid of belang te ontstaan, om het broek te verkoopen wij gelooven, dat hetzelve dan vrij wat meer zou opbrengen, dan wanneer het verkocht werd in den staat, waarin het nu is. Wij hopen zeer, dat de Raad, die in menig opzigt getoond heeft het belang der gemeente van harte te willen, deze aangelegenheid in ernstige overweging moge nemen. *Red.*

Ingezondene Stukken.

Van eene vriendelijke hand ontvangen wij ter opneming het volgende uittreksel uit een brief van den onderwijzer Zoer, in het voorjaar naar de Kaap de Goede Hoop vertrokken:

KAAPSTAD den 29 Julij 1852.

Ik ben zoo gezond, dat ik nog sterk groei. Het bevalt mij zeer wel in het Kaapland. Zijt niet bekommerd over mij; ik kan het hier veel beter hebben dan in Nederland. De Piketberg, die mij aangeboden was, heb ik aan Kleinenberg afgestaan. Hij vertrekt derwaarts nog in deze week. Hij wordt daar geplaatst als onderwijzer, voorzanger en koster, op een tractement van *f* 864, benevens vrije woning en tuin. Ik heb eene aanbieding als huisonderwijzer bij een' wijnboer aan de Bokrivier, in de nabijheid van Zwellerdam, eene schoone landstreek. Ik heb daar 5 kinderen slechts 3 dagen in de week te onderwijzen voor een salaris van *f* 600, vrije kost en inwoning; en heb tevens de vrijheid mijn' overigen tijd te besteden, om andere kinderen uit de buurt te onderwijzen, waartoe daar gunstige gelegenheid bestaat. In de volgende week misschien word ik daartoe van de Kaapstad afgehaald. Ik ben met deze betrekking zeer in mijn schik, daar ik bij eene goede belooning, veel tijd over heb, om mij in het Engelsch te kunnen oefenen. 't Is 30 à 40 uur van de Kaapstad. — Bergman gaat naar alle waarschijnlijk naar de Mosselbaai op een tractement van ruim *f* 1200. Ik heb van deze menschen zeer veel genoegen, door in ruime maat hunne vriendschap te genieten. Jufvrouw Bergman behandelt mij even vertrouwelijk als ware ik haar broer; zij draagt zorg voor 't in orde houden mijner kleeren als ware zij mijne moeder. God zegene hen in hunne onderneming! — De Mosselbaai ligt 50 uur van Zwellerdam ter eenre, en de Piketberg 50 uur van daar ter andere zijde. 't Is hier een schoon land! De landbouw wordt hier in sommige oorden op zulk een uitgebreide schaal gedreven, waarvan men in Nederland geen voorbeeld heeft. Ik sprak een' boer van de Saldanhabaai, die 140 koeijen, 300 teelschapen of ooijen en 50 teelpaarden heeft, op een eigendom van 15000 morgen lands, en die heet zich nog maar een kleinen boer. Er zijn er, die honderden koeijen en duizenden schapen, enz. houden.

Vaartwel, en groet al mijne vrienden.

Allerlei.

Aan het dezer dagen in het licht verschenen verslag van den staat en de werkzaamheden van het Nederl. Zendelingsgenootschap, ontleenen wij het volgende: In den loop van het vorige jaar heeft het genootschap twee zendelingen verloren, namelijk Bär en Hermann. Tegen dat verlies staat over de zegen, met welken de overige broeders op Amboina en Timor, in de Manahasse van Menado en ook op Java werkzaam zijn. Ook de toestand van het zendelinghuis te Rotterdam was gunstig en de oudste der kweekelingen, T. A. F. van der Valk, was, na voorafgaand onderzoek, bevoegd verklaard tot de heilige bediening en stond gereed de reis naar Java te ondernemen. Met het uitgeven van kleine stukjes ter

bevordering van Christelijk geloof en leven onder onze landgenooten, bleef men voortgaan en ten getale van 16,468 exempl. werden zij verspreid en gretig ontvangen. Het Nederl. bijbelgenootschap blijft steeds medewerken en is bereid de zendelingen overvloedig van Maleische en Javaansche bijbels te voorzien. Terwijl de belangstelling in het werk des genootschaps onder de Christenen in het vaderland steeds toenemende bleek te zijn, begon deze zich mede te openbaren onder de Christenen in Indie. Uit Samarang werd *f* 300 overgemaakt en te Batavia op het Kersfeest ruim *f* 1400 ten behoeve van het genootschap gecollecteerd. De inkomsten van hetzelve zijn dit jaar gebragt tot *f* 90,270.27, terwijl de uitgaven *f* 72,952.20 bedroegen en dus een batig slot van *f* 17,318.07 verkregen werd, zijnde de uitgaven minder geweest dan in het vorige jaar, voornamelijk tengevolge van het afsterven der beide zendelingen. Op niet minder dan 118 plaatsen is de Pinkstercollecte dit jaar voor het eerst geschied. De afdeelingen en onder-afdeelingen des genootschaps bleven nuttig werkzaam en namen in leden toe; vier nieuwe afdeelingen werden opgerigt, als: te Schoonhoven, Monnikkendam en Broek, Appingedam en Zwolle.

— Een zeer sterk transport van rekruten van het te Klagenfurth in garnizoen liggend regiment Thurn en Taxis heeft bij het doortrekken door Weenen groot opzien gebaard, door het leelijke uiterlijk, waardoor zich de manschappen onderscheidden. Deze rekruten, welke tot de Sezlers behooren, verschillen weinig van apen, en de gemeene en valsche uitdrukkingen van hun gelaat, gepaard met hun loggen en onbevalligen ligchaamsbouw, waren inderdaad afzigtelijk.

— Te Port-Creteil (Frankrijk) zakte dezer dagen zekere herbergier, Morizet, in zijn kelder bezig zijnde, door den grond. Op zijn geschreeuw kwamen de knechts aanloopen en hielpen hunnen heer, die ongelukkig een been gebroken had. Hij was nedergekomen in een anderen kelder, waar eene massa oude wijnvaten gelegen waren. Zoodra het verband gelegd was, haastte Morizet zich de bewuste vaten te onderzoeken, en zie, hij bevond, dat ze gevuld waren met ouden wijn van de edelste en kostbaarste Spaansche en Fransche soorten. De kelder had tot een pavillioen behoord, eene hereenigingsplaats voor jagers van den prins van Condé. In weerwil van zijnen beenbreuk zegent de herbergier dezen gelukkigen val.

— Onlangs is veel gewag gemaakt van het voortkomen van vlammen uit een gewezen steenkolenmijn in Henegouwer. Te Seraing bij Luik ziet men op eene binnenplaats, welke aan verscheidene woningen in gemeenschap toebehoort, een veel merkwaardiger geval. Wanneer men een stok in den grond steekt en er weder uithaalt en dan bij de holte een brandenden zwavelstok brengt, ontstaat eene groote blaauwe vlam, welke blijft branden tot men haar uitblaast. Maakt men eene grootere opening en plaatst er eene kagchelpijp in, dan zal, wanneer men daarboven een brandenden zwavelstok houdt, eene ontzagchelijke vlam van twee ellen hoog te voorschijn komen. De eigenaar heeft hiervan voordeel getrokken en een kleinen steenen koker doen metselen op één voet onder den grond, welke in de keuken uitkomt en daar is de haard steeds voorzien van een groot helder brandend vuur, dat het vertrek verwarmt en tot het koken van spijzen dient; de andere bewoners hebben het gemakkelijker gevonden, gaten in den grond te boren, en daarover den pot te hangen; dit duurt reeds drie jaren.

ADVERTENTIEN.

De PRESIDENT der Wevers-Commissie te Meppel maakt bekend, dat de Commissie op DINGSDAG den 28 September aanstaande, des morgens om elf uur, in het locaal van het Kantongeregt aldaar zal verkoopen: **90 Stukken** mooi fijn wit gebleekt **Linnen**, van 5/4 en 6/4 el breed, en alle geweven van zuiver vlas, uit de hand gesponnen **Garens**; bovengenoemd linnen is daags voor den verkoopdag in het bovengenoemde locaal te zien.

JACOB DE JONGE.

VOOR HANDWERKSLIEDEN.

De JONGE HANDWERKSLIEDEN, tusschen de 14 en 20 jaren oud, welke verlangen gedurende den aanstaanden wintercursus, beginnende 1 October, op de INDUSTRIE-SCHOOL van het Dep. Assen der Ned. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid onderwijs te ontvangen in de Teeken- en Meetkunst, kunnen zich daartoe, voor den 27 dezer maand, aanmelden bij den heer C. MEIJBOOM te Assen. De vereischten naar het reglement bezittende, zullen zij worden toegelaten, zooveel de ruimte toelaat, en na vooraf, volgens het reglement, te hebben betaald *f* 1.50, wordende overigens dit onderwijs geheel gratis gegeven.

Het Bestuur van gemeld Dept. vleit zich, dat van deze gunstige gelegenheid, om bekwaamheden op te doen en kundige Handswerkslieden te worden, met belangstelling en vlijt gebruik zal worden gemaakt.

ASSEN den 20 September 1852.

Namens gem. Bestuur,
S. GRATAMA.

DE DRUKKERIJ DEZER COURANT, onlangs nieuw opgerigt aan den *Zuider-Cingel* te *Assen*, wordt tevens beleefdelijk aanbevolen tot het leveren van alle mogelijke **SMOUT- en DRUKWERK**, als *Prijs-couranten*, *Etiquettes*, *Visite- en Adres-kaartjes*, *Wissels*, *Kwitantien*, *Facturen*, *Rekeningen*, *Rouw- en Trouwbrieven*, *Opschriften op zakjes van winkeliers*, *Omslagen*, *Geregtelijke akten*, *Reglementen*, *Boekwerken* en al hetgeen men verder in eene drukkerij kan verlangen.

Een **JONGMAN**, even over de dertig jaren oud, wonende in een der dorpen van *Drenthe*, tot den gegoeden Landbouwers-stand behoorende en in den **Landbouw** een onafhankelijk bestaan hebbende, wenscht sedert lang eene huwelijks-vereeniging aan te gaan, doch heeft noch in de plaats zijner inwoning noch in naburige plaatsen zijnen wensch kunnen bevredigd krijgen. Hij wendt zich daarom langs dezen, elders zeer gebruikelijken weg, tot alle **huwbare meisjes** van den Landbouwenden stand in *Drenthe* en verzoekt diegene, welke zacht van humeur, niet bepaald leelijk, niet ouder dan **28 jaren** en niet onervaren zijn in hetgeen in eene *Drentsche* boeren-huishouding van de vrouw gevorderd wordt, en welke eene nadere kennismaking met hem mogten verlangen, dit aan hem te kennen te geven, onder de letters IJ. Z. Adres bureau dezer Courant.

Men kan op bescheidenheid en geheimhouding rekenen.

Door H. TEN BRINK te Meppel is uitgegeven:

LEIDDRAAD

bij het Godsdienstig onderwijs van KINDEREN. Ten gebruike bij de Katechisatiën opgesteld door Dr. J. MEIJER, Herv. Pred. te Wolvega. Kl. 8vo. . . . . *f* 00.20.

KORT BEGRIP

van hetgeen de CHRISTEN tot ZALIGHEID te weten noodig heeft. Ten gebruike bij de Katechisatiën, opgesteld door Dr. J. MEIJER, Herv. Pred. te Wolvega. DERDE DRUK. Kl. 8vo. . . . . *f* 00.20.

GRAANPRIJZEN en BROODZETTINGEN.

De gemiddelde prijzen der Rogge en Boekweit op de nagemelde weekmarkten, gedurende de eerste helft der maand September ll., hebben bedragen per mudde. *Assen*, Rogge *f* 6.37⁵. Boekweit *f* 4.75. *Coevorden*, Rogge *f* 6.12⁵. Boekweit *f* 6.12⁵. *Hoogeveen* Rogge *f* 6.32⁵. Boekweit *f* 5.42⁵. *Meppel* Rogge *f* 6.17⁵. Boekweit 5.75. De zetting van de 6 Ned. pd. roggebrood is laatstelijk bepaald: *Coevorden* 51 cent. *Dalen* 43 cent. *Hoogeveen* 52 cent. *Meppel* 52 cent.

ASSEN, 21 September 1852.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 21 September.

Tarwe, oude B.	70 N.pd. *f* [illegible]		Gerst, N. winter 56 N.pd.	*f* 4.50
„ N. Oml.	72 „	„ 7.40	„ „ zomer 55 „	„ 0.00
„ „ Old.	70 „	„ 6.75	„ „ knobbe 62 „	„ 0.00
Rogge, nieuwe Inl.	68 „	„ 6.55	Paardeboonen . .	*f* 5.00 à 5.60
„ oude „	70 „	„ 6.70	Koolzaad . . .	*f* 9.50 à 10.25
Haver, N. dikke	46 „	„ 2.95	Gort, grove . .	*f* 7.00 à 8.25
„ dito	48 „	„ 3.05	Gort, parel .	*f* 10.00 à 12.00
„ Voer	42 „	„ 2.60	Olie, raap per vat	*f* 30,75 à 32.00
„ Zwarte	42 „	„ 2.55	Boter 1/4 ton .	*f* 26.00 à 27.00
Boekweit, zand	66 „	„ 5.45	„ 1/16 „	*f* 0.00
„ veen	66 „	„ 5.40		

STEENWIJK, 20 Sept. Rogge *f* 6.35 à *f* 6.95. Boter 1/8 vat *f* 16,00.

OLDEMARKT, 11 Sept. Boter 1/8 v. *f* 16,00 à *f* 16.75.

COEVORDEN, 20 Sept. Rogge *f* 6.25. Boekweit *f* 6,25. Boter Ned. pd. 55 c. Zetting de 6 Ned. pd. roggenbrood *f* 51 cts.

HOOGEVEEN, 21 Sept. Rogge *f* 6.82⁵. Boekweit *f* 6.12⁵. Haver *f* 2.85. Boter Ned. pd. 62⁵ cent. Zetting de 6 Ned. pd. roggenbrood 52 cts.

AMSTERDAM, 21 Sept. Werk. Sch. 2½ pct. 64⅝ à 64¾; dito 3 pct. 77½ à 77¾; dito 4 pct. 96¹³⁄₁₆ à 97. —

Ter Boek- en Courant drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA *Assen*.